

DARIUSZ KOPA,
TOMASZ IMIELSKI

Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu

Zadania Państwowej Straży Pożarnej wobec zagrożenia terroryzmem w Polsce

Rola PSP (KSRG) w systemie bezpieczeństwa państwa

Państwowa Straż Pożarna jest zawodową, umundurowaną i wyposażoną w specjalistyczny sprzęt formacją, przeznaczoną do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami¹. Do jej podstawowych zadań należą m.in.: organizowanie akcji ratowniczych i rozpoznawanie zagrożeń. Przez ponad 20 lat funkcjonowania zakres jej działań stale się rozszerzał, a poziom realizacji podnosił. Obecnie PSP to nie tylko typowa służba ratownicza, ale również formacja przeznaczona do niesienia pomocy o znacznie szerszym zakresie. Można stwierdzić, że wszelkie zagrożenia, w przypadku których może być przydatne świetne wyszkolenie i nowoczesne wyposażenie techniczne, stają się w dzisiejszych czasach domeną strażaków.

Warto przy tym zwrócić uwagę, że również pojęcie ochrony przeciwpożarowej dotyczy obecnie znacznie szerszego zakresu działań niż tylko „zabezpieczenia życia i mienia ludzkiego przed pożarem”², a jednostki ochrony przeciwpożarowej (zwłaszcza PSP), wykonują znacznie szerszy zakres działań niż „gaszenie pożarów”.

Artykuł 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej stanowi, że: „ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia i środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

---

¹ Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68 t.j.).

² *Nowa encyklopedia powszechna PWN*, red. nac. B. Petrozolin-Skowrońska, Warszawa 1996.

- 1) zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- 2) zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- 3) prowadzenie działań ratowniczych”.

Wynika z tego jednoznacznie bardzo szeroki zakres działań ratowniczych, przewidzianych w ramach ochrony zwanej przeciwpożarową.

Analizując powyższy zapis i nie wdając się w szczegółowe definicje dotyczące pożaru i klęski żywiołowej, wyjaśnienia wymaga określenie „inne miejscowe zagrożenie”. Zgodnie z wyżej cytowaną ustawą „rozumie się przez to zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, niebędące pożarem ani klęską żywiołową, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, którego zapobieżenie lub którego usunięcie skutków nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków [...]”.

Mieszczą się tu wszystkie pozostałe zagrożenia, prócz pożarów i klęsk żywiołowych, które są ustawowo przewidziane dla jednostek ochrony przeciwpożarowej, np.: wypadki komunikacyjne (różnych środków transportu), uwolnienia substancji niebezpiecznych, katastrofy budowlane i uszkodzenia infrastruktury komunalnej, ratowanie (ewakuacja) osób poszkodowanych znajdujących się w trudnodostępnych miejscach, a nawet nietypowe zachowania zwierząt, i wiele innych.

Do takich zadań powinna być obecnie przygotowana nie tylko Państwowa Straż Pożarna, ale również pozostałe jednostki ochrony przeciwpożarowej (w tym OSP, ZSP, służby ratownicze, a także inne podmioty ratownicze), szczególnie najlepsze z nich, włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG).

Państwowa Straż Pożarna jest ważnym ogniwem systemu bezpieczeństwa państwa. Będąc świetnie wyszkoloną i wyposażoną służbą o zasięgu ogólnokrajowym, posiadającą rozwiniętą strukturę organizacyjną na trzech poziomach administracji, tj.: powiatowym, wojewódzkim i centralnym, może realizować w trybie alarmowym zadania na terenie Polski, a nawet za granicą. Gęsta sieć jednostek ratowniczo-gaśniczych i komend powiązanych ze sobą systemem łączności alarmowej świadczy, że PSP już sama w sobie stanowi dobrze zorganizowany system ratowniczy. Uzupełniona jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych i innymi podmiotami tworzy Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy:

rozumie się przez to integralną część organizacji bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, obejmującą, w celu ratowania życia, zdrowia, mienia lub środowiska, prognozowanie, rozpoznawanie i zwalczanie pożarów, klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń; system ten skupia jednostki ochrony przeciwpożarowej, inne służby, inspekcje, straże, instytucje oraz podmioty, które dobrowolnie w drodze umowy cywilnoprawnej zgodziły się współdziałać w akcjach ratowniczych [...]³.

³ Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229 ze zm.).

Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy, jak każdy system zarządzania będący uporządkowaną strukturą ratowniczą, w której jedną z naczelnych wartości jest efekt synergii, gwarantuje optymalizację czynności oraz efektywność i skuteczność użytych sił i środków, zarówno do nieskomplikowanych działań, jak i dużych, długotrwałych akcji. Zapewnia on ponadto: jedność dowodzenia, kompatybilność działań (technik ratowniczych) i sprzętu, wysoką gotowość operacyjną i sprawność różnych podmiotów znajdujących się w systemie, koordynację działań ratowniczych, a także jednolitość i spójność systemów łączności i przekazu informacji.

Nadzór nad jego funkcjonowaniem pełni minister właściwy do spraw wewnętrznych, natomiast centralnym organem administracji rządowej w sprawach organizacji KSRG jest Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej.

Oprócz KSRG, system bezpieczeństwa wewnętrznego państwa obejmuje wiele innych podmiotów współpracujących i uzupełniających się. Do najważniejszych należy zaliczyć: Obronę Cywilną, Policję, Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz wiele innych służb, podmiotów, straży — szczególnie tych umocowanych na trzech poziomach administracyjnych kraju, posiadających gęstą sieć jednostek organizacyjnych.

Z wieloma z tych podmiotów współpracuje PSP (KSRG), z niektórymi z nich Komendant Główny PSP podpisał porozumienia o współpracy ratowniczej.

Współdziałanie PSP z innymi służbami i podmiotami

Jednymi z ważniejszych spośród służb, inspekcji, straży w Polsce są: Policja i PSP. Spełniają one niezwykle ważne funkcje w systemie bezpieczeństwa publicznego. Formacje o zasięgu ogólnokrajowym, świetnie wyszkolone i wyposażone, realizują wiele zadań z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa. Służby te świetnie się uzupełniają i współpracują w wielu działaniach przez nie prowadzonych.

Policja nadzoruje na przykład bezpieczeństwo i porządek podczas wszelkich działań ratowniczych prowadzonych przez PSP, a wyposażenie techniczne i wyszkolenie strażaków jest bardzo przydatne podczas działań operacyjnych realizowanych przez Policję.

W celu uściślenia zasad współpracy służby te zawarły porozumienie dotyczące współdziałania, które dotyczy:

wspólnych przedsięwzięć i pomocy, służących zapobieganiu i usuwaniu skutków zdarzeń związanych z występowaniem zagrożeń dla życia, zdrowia i bezpieczeństwa ludzi oraz ich mienia i środowiska, których przyczyną są katastrofy naturalne i awarie techniczne, zakłócenia bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz inne miejscowe zagrożenia. Współdziałaniem objęte są czynności zwłaszcza z zakresu działań zapobiegawczo-przygotowawczych, organi-

zowania i prowadzenia działań likwidujących zagrożenie na miejscu zdarzenia oraz szkolenie i doskonalenie zawodowe⁴.

Podobne porozumienia o współpracy ratowniczej PSP zawarła z innymi podmiotami. Straż Graniczna, Państwowe Ratownictwo Medyczne, Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska, Państwowa Inspekcja Weterynaryjna, Inspekcja Sanitarna, Nadzór Budowlany, Państwowa Agencja Atomistyki, Sanepid — to kilka najważniejszych.

Współpraca z innymi podmiotami na tyle rozszerzyła zestaw działań PSP, że obecnie służba ta wypełnia wiele obowiązków z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa wewnętrznego, które nie stanowią jej podstawowego, określonego w ustawie zakresu działań.

Doskonale obrazuje to tzw. siatka kompetencji, w której ustalono zakres zadań dla poszczególnych służb w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego na różnych poziomach administracji, z wyszczególnieniem służb: wiodącej w danej dziedzinie zagrożenia i współdziałającej (pomagającej).

Przykładowe siatki kompetencji zamieszczono w dalszej części opracowania.

Obowiązki PSP w zakresie rozpoznawania zagrożeń i prowadzenia działań ratowniczych związanych z terroryzmem

Czy można do ustawowych (podstawowych) zadań PSP zaliczyć rozpoznawanie zagrożeń i prowadzenie działań ratowniczych związanych z terroryzmem?

Istotą działania PSP są: przyjęcie zgłoszenia o zagrożeniu, zadysponowanie niezbędnymi sił i środków ratowniczych, powiadomienie innych niezbędnych podmiotów/służb/straży i w ostateczności organizowanie akcji ratowniczej i kierowanie nią. W większości przypadków działania te są prowadzone w trybie alarmowym, gdzie priorytet stanowi ratowanie życia i zdrowia ludzkiego oraz mienia i środowiska. Zdarzają się przy tym, aczkolwiek sporadycznie, zdarzenia (interwencje), w których przyczyną zagrożenia może być celowa działalność człowieka, w tym terrorystyczna.

Poza tym PSP, a także inne jednostki ochrony przeciwpożarowej, biorą udział w działaniach, które można określić jako „antyterrorystyczne”, w ramach współpracy z innymi służbami zajmującymi się zapewnieniem porządku publicznego, np.: Policją czy ABW.

Takie działania są również przewidziane dla PSP w ustawie¹, w której do podstawowych obowiązków tej formacji zaliczono: „wykonywanie pomocniczych specjalistycznych czynności ratowniczych w czasie klęsk żywiołowych lub

⁴ *Bezpieczeństwo wewnętrzne w działaniach terenowej administracji publicznej — praca zbiorowa*, red. A. Chajbowicz, T. Kocowski, Wrocław 2009.

likwidacji miejscowych zagrożeń przez inne służby ratownicze” oraz „współpracę z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych”. Ogólnikowe zapisy ustawowe są rozszerzone w innych aktach prawnych i w stosunku do niektórych podmiotów we wzajemnych porozumieniach.

Statystykę działań w odniesieniu do województwa dolnośląskiego zawarto w dalszej części opracowania.

Czy Państwowa Straż Pożarna jest przygotowana do rozpoznawania zagrożeń i prowadzenia działań ratowniczych związanych z terroryzmem?

Specyfika wyszkolenia i wyposażenia PSP i realizowane przez tę służbę zadania, predysponują ją do działań w wielu specjalizacjach ratowniczych. Na przykład rozpoznawanie zagrożeń i usuwanie skażeń chemicznych, biologicznych, radiacyjnych i nuklearnych, nazywanych w skrócie CBRN (*chemical, biological, radiation, nuclear*) to zakres działań przewidzianych ustawowo dla PSP w ramach ratownictwa chemicznego. Wykonywanie dostępu do osób uwięzionych w zniszczonych obiektach i stabilizacja (zabezpieczenie) tych budowli — to zadania poszukiwawczo-ratownicze i techniczne. Ewakuację osób ze stref zagrożenia, w zależności od środowiska naturalnego, mogą prowadzić grupy wodno-nurkowe, wysokościowe i techniczne. Udzielenie pomocy medycznej wielu poszkodowanym (zdarzenie masowe) — to również priorytet dla PSP i innych jednostek ochrony przeciwpożarowej, zadysponowanych na miejsce zdarzenia (zagrożenia), w ramach ratownictwa medycznego.

Autorzy podali tylko kilka typów zagrożeń, jakie mogą być spowodowane działaniami terrorystycznymi (broń chemiczna, biologiczna, jądrowa, wybuch broni konwencjonalnej powodującej ofiary i uszkodzenia infrastruktury), podczas których udział w działaniach ratowniczych na pewno leży w zakresie obowiązków PSP i innych jednostek ochrony przeciwpożarowej.

Potencjał ratowniczy PSP (KSRG) w odniesieniu do ewentualnych zagrożeń terrorystycznych

Państwowa Straż Pożarna jest służbą o zasięgu krajowym, posiadającą rozwiniętą strukturę organizacyjną ukierunkowaną na działalność ratowniczą. Na uwagę zasługuje zwłaszcza 495 Jednostek Ratowniczo-Gaśniczych (JRG), bezpośrednio biorących udział w działaniach ratowniczo-gaśniczych, dysponujących nowoczesnym wyposażeniem technicznym i kadrą, przeznaczonych do działań w wielu specjalizacjach ratowniczych. Część JRG posiada w swoich strukturach profesjonalne grupy ratownicze, do wykonywania wysoce specjalistycznych zadań z zakresu ratownictwa: chemiczno-ekologicznego, wysokościowego, wodno-nurkowego, technicznego czy działań poszukiwawczo-ratowniczych.

Uzupełnieniem PSP są inne jednostki ochrony przeciwpożarowej, szczególnie Ochotnicze Straże Pożarne włączone do KSRG. W skali kraju jest to 3916 jednostek operacyjno-technicznych OSP⁵.

Ogółem jednostki ochrony przeciwpożarowej włączone do KSRG postawiły do dyspozycji systemu ok. 24 tys. zawodowych strażaków PSP, ponad 130 tys. strażaków ochotników w wieku 18–65 lat oraz ok. 9 tys. pojazdów pożarniczych.

Nawiązując do zdarzeń o charakterze terrorystycznym rozumianym jako „umyślne działania osoby lub osób, polegające na użyciu przemocy albo groźby jej użycia zmierzające do uzyskania efektu zastraszenia, w celu wymuszenia zachowania się organu państwowego lub samorządowego, instytucji, organizacji itp.”⁶, należy domniemywać, że do podjęcia działań ratowniczych wywołanych takimi zagrożeniami będzie wymagane wykorzystanie zróżnicowanego potencjału w zależności od rodzaju zagrożenia.

Do realizacji zadań związanych z działaniami ratowniczo-gaśniczymi o charakterze długotrwałym, jak również o znacznych rozmiarach, a także działań wysoce specjalistycznych, podczas których może wystąpić deficyt sił i środków ratowniczych, Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej na poziomie krajowym zorganizował Centralny Odwód Operacyjny⁷ (COO).

Ideą funkcjonowania COO jest możliwość niemal natychmiastowego skierowania potrzebnego potencjału ratowniczego z całej Polski do działań ratowniczych przekraczających możliwości danego województwa. Funkcjonowanie tego systemu na poziomie centralnym było wielokrotnie testowane w warunkach rzeczywistych działań ratowniczych i humanitarnych. Ponadto Komendant Główny PSP wdrożył cykl ćwiczeń sprawdzających potencjał ratowniczy, w ramach którego Polska została podzielona na cztery regiony. Co roku wyznaczone województwo organizuje ćwiczenia dla pozostałych. Ich scenariusz zostaje narzucony przez Komendę Główną, a następnie realizacja oceniona przez specjalnie powołany zespół rozjemców. Gwarantuje to wysoki poziom i bezstronność oceny tych działań.

Potencjał COO w Polsce tworzą przede wszystkim siły i środki PSP, w skład którego wchodzi następujące pododdziały:

- 1) 8 batalionów, w skład których wchodzi kompanie gaśnicze i specjalistyczne grupy ratownicze,
- 2) 24 kompanie gaśnicze w formacji podstawowej i przemysłowej,
- 3) 21 kompanii specjalnych,

⁵ Biuletyn informacyjny Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej za 2012 r.

⁶ *Terroryzm — skutki i reagowanie — praca zbiorowa*, red. B. Wiśniewski, P. Guła, Kraków 2009.

⁷ Rozkaz nr 3 Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 21 lutego 2013 r. w sprawie organizacji Centralnego Odvodu Operacyjnego Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

- 4) 1 kompania logistyczna i 15 plutonów logistycznych,
- 5) 128 specjalistycznych grup ratowniczych, w tym:
  - specjalistycznych grup ratownictwa chemiczno-ekologicznego — 43,
  - specjalistycznych grup ratownictwa wodno-nurkowego — 32,
  - specjalistycznych grup ratownictwa wysokościowego — 23,
  - specjalistycznych grup ratownictwa technicznego — 22
  - specjalistycznych grup poszukiwawczo-ratowniczych — 8.

Na poziomie wojewódzkim COO jest zorganizowany w uporządkowaną strukturę w sile brygady, której potencjał stanowią wymienione siły PSP i wydzielone OSP z KSRG.

Forma poszczególnych pododdziałów oraz dobór sprzętu, czyli pojazdy oraz ich wyposażenie, są szczegółowo określone przez Komendanta Głównego PSP. Takie podejście pozwala sprawnie reagować na niedobór potencjału ratowniczego podczas organizowania akcji ratowniczej przez PSP. Zarówno Stanowisko Kierowania Komendanta Wojewódzkiego PSP, które zgłasza zapotrzebowanie, jak i Stanowisko Kierowania Komendanta Głównego PSP, które dysponuje konkretne pododdziały o znanym potencjale ratowniczym, w sytuacji „kryzysowej” mogą sprawnie realizować nałożone na nich obowiązki.

Identyczne rozwiązanie zostało zastosowane na poziomie podstawowym KSRG, czyli w powiecie. W przypadku konieczności zadysponowania sił i środków ratowniczych spoza terenu powiatu Stanowisko Kierowania Komendanta Powiatowego PSP zwraca się z zapotrzebowaniem do Stanowiska Kierowania Komendanta Wojewódzkiego PSP, które ma do dyspozycji cały potencjał ratowniczy województwa, a w szczególnych przypadkach, poprzez Stanowisko Kierowania Komendanta Głównego PSP, również kraju.

Opisany powyżej system ratowniczy ma szansę zapewnić skuteczną realizację działań ratowniczych i usuwania skutków ewentualnych zdarzeń o maksymalnych rozmiarach, skomplikowaniu i długotrwałości, w tym również o charakterze terrorystycznym.

Zgodnie z wcześniej opisanymi cechami aktu terrorystycznego najważniejszym elementem jest dokonanie szczegółowego rozpoznania potencjalnego zagrożenia lub okoliczności jego powstania. Dlatego konieczne jest przeprowadzenie czynności dochodzeniowo-śledczych oraz wywiadowczych przez uprawnione do tego instytucje i służby państwowe, zarówno w przypadku potencjalnego wystąpienia zagrożenia (weryfikacja informacji o zamiarze przeprowadzenia aktu terrorystycznego, analiza zgłoszenia pod kątem ewentualnego wystąpienia tzw. efektu domina, czyli eskalacji zagrożenia w wyniku wtórnego oddziaływania skutków aktu na występujące w bezpośrednim sąsiedztwie inne niebezpieczne czynniki), jak i po jego powstaniu.

W sytuacji zaplanowania kaskadowego rozwoju zagrożenia, które ma powodować akt terrorystyczny, będzie istniało duże zagrożenie dla wszystkich służb działających na miejscu zdarzenia, a szczególnie dla ratowników działających w strefie niebezpiecznej, ratujących osoby poszkodowane. Zawsze należy więc

brać pod uwagę taką możliwość podczas organizowania akcji ratowniczej, szczególnie gdy istnieje podejrzenie działalności terrorystycznej.

Państwowa Straż Pożarna dysponuje sprzętem oraz wyszkoloną kadrą specjalistów mogących zidentyfikować substancje niebezpieczne zarówno w strefie zagrożenia, jak i z zachowaniem bezpiecznej odległości działań poza strefą. Posiadane urządzenia mogą wykryć większość czynników stosowanych jako broń chemiczna, oznaczyć podstawowe patogeny biologiczne metodą wskaźnikową oraz wykryć promieniowanie jonizujące mogące świadczyć o użyciu tzw. brudnej bomby (jest ono niewykrywalne przez zmysły ludzkie i może być nierozpoznane lub rozpoznane z opóźnieniem).

Sprzęt będący na wyposażeniu PSP (tab. 1) funkcjonuje na podstawie najnowszych rozwiązań techniki pomiarowej, umożliwiających wykonanie identyfikacji w „warunkach polowych”. Wykorzystuje się następujące metody:

- spektroskopia Ramana — umożliwia analizę substancji bez rozszczelniania pojemnika, jej ograniczenia związane są z użyciem do pomiaru lasera (przeciwwskazania dla substancji wybuchowych, opakowań o ciemnej barwie oraz fluorescencyjnych), ma również możliwość identyfikacji czynników biologicznych (umożliwia identyfikację substancji stałych, ciekłych oraz past);

- spektroskopia podczerwieni (FTIR) z transformacją Fouriera — umożliwia analizę substancji, które są wykluczone z badania spektrometrem Ramana, nie ma możliwości identyfikacji substancji przez opakowanie (umożliwia identyfikację substancji stałych, ciekłych oraz past);

- spektroskopia ruchliwości jonów (IMS) — metoda umożliwiająca identyfikację broni chemicznej w postaci gazów;

- pasywna spektroskopia podczerwieni (IR) z transformacją Fouriera — umożliwia zdalne wykrywanie chmur substancji niebezpiecznych, pozwala na wykonanie analizy z odległości kilku kilometrów, przy użyciu dwóch urządzeń z zastosowaniem metody triangulacji istnieje możliwość dokładnej lokalizacji chmury substancji;

- chromatografia gazowa sprzężona ze spektroskopią masową (GC/MS) — pozwala na wykrycie i identyfikację gazowych substancji niebezpiecznych, wysoce specjalistyczna metoda umożliwiająca w warunkach pozalaboratoryjnych dokonanie analizy gazów.

Ponadto do dyspozycji są następujące urządzenia pozwalające wykryć lub zidentyfikować zagrożenie:

- kamera termowizyjna z filtrami podczerwieni — urządzenie do zdalnego wykrywania chmur substancji niebezpiecznych umożliwiające wykonanie analizy z odległości kilku kilometrów, mniej funkcjonalna od wyżej opisanego urządzenia wykorzystującego zjawisko IR z transformacją Fouriera;

- rurki wskaźnikowe służące do wykrycia gazów bojowych umożliwiające weryfikację pomiaru wykonanego urządzeniem wykorzystującym IMS;

- SMART Testy służące do wykrycia podstawowych patogenów wykorzystywanych jako broń biologiczna;
- mierniki promieniowania jonizującego α , β i γ umożliwiające pomiar atmosfery w przypadku podejrzenia zagrożeniem radiacyjnym lub nuklearnym;
- analizatory promieniowania jonizującego umożliwiające identyfikację izotopu promieniotwórczego, szczególnie istotne w sytuacji konieczności określenia ewentualnego źródła pochodzenia promieniowania.

Tabela 1. Rozmieszczenie sprzętu rozpoznawczo-identyfikacyjnego na terenie województwa dolnośląskiego

Lp.	JRG	RAMAN	FTIR	RAID-M 100 + rurki wskaźnikowe	Urządzenia zdalnej detekcji	
					Kamera z filtrami IR	RAPID
1.	JRG 2 Legnica	X	X			
2.	JRG 3 Wrocław	X	X	X	X	
3.	JRG 2 Wałbrzych		X			
4.	JRG Wołów		X			X
5.	KW PSP Wrocław		X			

Źródło: opracowanie własne T. Imielski.

Podstawowym zadaniem służb ratowniczych jest ratowanie wszystkich osób zagrożonych i poszkodowanych w wyniku wystąpienia zagrożenia. Aby móc udzielić pomocy każdemu, kto jej potrzebuje, oprócz specjalistycznych szkoleń, należy stosować odpowiednie stopnie ochrony osobistej dobrane w zależności od rodzaju występującego niebezpieczeństwa. Jest to podstawowa zasada obowiązująca każdego ratownika — postępować tak, aby ratownik nie stał się ratowanym.

Strażacy wykorzystują wiele specjalistycznych ochron osobistych pozwalających w szybki i sprawny sposób prowadzić ewakuację ludzi poza strefę oddziaływania czynników bezpośrednio zagrażających ich życiu oraz usuwać lub ograniczać powstałe zagrożenie. Stosuje się sprzęt ochrony dróg oddechowych, ubrania zabezpieczające przed oddziaływaniem termicznym, substancji chemicznych, biologicznych i radiacyjnych (szczególnie w zakresie promieniowania α i β) oraz sprzęt w pełni izolujący przed czynnikami zewnętrznymi, który umożliwia pracę w strefie największego zagrożenia.

Jednym z charakterystycznych elementów aktu terrorystycznego jest chęć wywołania paniki oraz maksymalne oddziaływanie czynnikami niebezpiecznymi,

np. CBRN na ludzi oraz mienie. Dlatego jednym z istotnych problemów dla służb ratowniczych występujących podczas zagrożenia tymi czynnikami jest kontaminacja (skażenie) terenu oraz przebywających na nim ludzi. W przypadku wystąpienia takiego ataku konieczne jest przeprowadzenie dekontaminacji (czyli odkażenia) osób poszkodowanych, którzy przebywali w strefie niebezpiecznej.

Działanie jest stosunkowo proste w przypadku dekontaminacji jednostkowej czy kilku osób w warunkach „laboratoryjnych”, bardzo trudne zaś w realnych działaniach podczas zdarzeń masowych, gdzie pojawia się panika, a potrzeby ratownicze wymagają natychmiastowego użycia znacznych sił ratowniczych.

Państwowa Straż Pożarna jest zobowiązana do prowadzenia dekontaminacji wstępnej, polegającej na udzieleniu pomocy, na terenie działań ratowniczych, osobom ekspozowanym na skażenie, poprzez zmycie odsłoniętych części ciała oraz skóry skażonej za pomocą substancji myjących, dezaktywujących lub wody, usunięciu odzieży skażonej lub mogącej ulec skażeniu oraz zastosowaniu ubioru zastępczego⁸. Przyjmuje się, że takie postępowanie umożliwi odkażenie osób w prawie 80–90%, co zapewni zminimalizowanie bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia oraz niweluje rozprzestrzenianie się skażenia na inne części infrastruktury ratowniczej, np. zespołów ratownictwa medycznego (karetek) lub szpitalnych oddziałów ratunkowych, tzw. SOR-ów.

Zgodnie z poleceniem Komendanta Głównego PSP każda Komenda Powiatowa (Miejska) PSP powinna posiadać zestaw do dekontaminacji wstępnej, w skład którego wchodzi:

- pakiet do dekontaminacji wstępnej, który składa się z 40 kpl. zestawów zastępczego ubioru dekontaminacyjnego wstępnego + 3 nożyce,
- namiot o powierzchni min. 30 m² z przedzieleniem wzdłuż osi dłuższej (zapewniający dwa ciągi dekontaminacyjne),
- megafon.

Tak przygotowane służby ratownicze (KSRG) są w stanie w krótkim czasie podjąć działania ratownicze na terenie powiatu, a wykorzystując wymienione siły odwodowe — w szerszym zakresie (wojewódzkim, krajowym), nawet w przypadku wystąpienia znacznego (liczebnie) skażenia osób.

Istotnym elementem przygotowania PSP do działań związanych z rozpoznaniem i identyfikacją zagrożenia ze strony czynników CBRN są pojazdy rozpoznania chemicznego, przystosowane do samodzielnego wykonywania działań. Na terenie kraju funkcjonuje 21 tego typu samochodów, które w większości wchodziły w skład specjalistycznych grup ratownictwa chemiczno-ekologicznego. Takie rozwiązanie stanowi uzupełnienie możliwości operacyjnych grupy oraz zapewnia odpowiednią kadrę do obsługi specjalistycznego sprzętu. Pojazdy te są najczęściej wykorzystywane jako osłona ważnych spotkań na szczeblu międzynarodowym

---

⁸ Par. 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

(Prezydencja Polska) oraz dużych imprez masowych (EURO 2012), a w ostateczności przeznaczone do zagrożeń o skali katastrofalnej.

Przykładowe wykorzystanie potencjału ratowniczego PSP do osłony przeciw potencjalnym aktom terroryzmu w odniesieniu do zagrożeń CBRN

Istotą terroryzmu jest to, że przedmiotem działania terrorystycznego stają się osoby niemające bezpośredniego wpływu na realizację celów, które chcą osiągnąć organizacje terrorystyczne. Działania terrorystyczne, aby mogły być skuteczne, muszą się zatem charakteryzować znacznym efektem psychologicznym i potencjalnie dużym oddziaływaniem społecznym i medialnym. Polska, jako kraj bezpośrednio zaangażowany w działania międzynarodowej koalicji antyterrorystycznej, uczestniczący w misjach stabilizacyjnych w Iraku i w Afganistanie, stał się potencjalnym obszarem zainteresowań terrorystów.

Wydarzeniami potencjalnie zagrożonymi aktami terrorystycznymi były w ostatnich latach w Polsce: spotkania w ramach Polskiej Prezydencji w Radzie Unii Europejskiej (2011 r.) oraz Finał Turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012. Wielkie wydarzenia o skali międzynarodowej ściągały uwagę niemal całego świata. Efekt oddziaływania medialnego udanego zamachu byłby więc osiągnięty w 100%.

Dostrzegając potencjalne zagrożenie zamachami terrorystycznymi z wykorzystaniem środków chemicznych, biologicznych, radiologicznych i nuklearnych, podczas organizacji wspomnianych imprez bardzo skrupulatnie przygotowano się do przeciwdziałania, reagowania i usuwania skutków ewentualnych zdarzeń z udziałem czynników CBRN. Aktywnym uczestnikiem tych przygotowań oraz realizacji założonych celów była PSP, której przedstawiciele uczestniczyli w pracach grup (zespołów) na wszystkich poziomach decyzyjnych szczebli państwowego i administracyjnego.

Podstawowym założeniem wszelkich podejmowanych działań w związku z zapewnieniem bezpieczeństwa tych imprez przed zagrożeniami CBRN była zasada adekwatności przyjętych standardów zabezpieczeń w odniesieniu do oceny ryzyka. Najistotniejszą wprowadzoną regułą było nieekspozowanie sił i środków bezpieczeństwa i, co się z tym wiąże, organizacja zabezpieczenia w sposób możliwie nienaruszający zasady otoczenia „przyjaznego” dla uczestników imprez.

W ramach zabezpieczenia „Prezydencji” PSP uczestniczyła w bezpośrednich działaniach rozpoznawczych obiektów, w których odbywały się spotkania rangi rządowej państw UE, pod kątem zagrożeń chemicznych i radiacyjnych. Czynności te były realizowane wspólnie z oddziałami antyterrorystycznymi Policji, które

odpowiadały za rozpoznanie pirotechniczne. Nad całym procesem sprawdzenia danego obiektu czuwali oficerowie Biura Ochrony Rządu, którzy przejmowali kontrolę i odpowiedzialność za tzw. sterylność zabezpieczanego terenu. Kolejnym etapem ochrony wskazanego spotkania oraz obiektu było zabezpieczenie go przez siły i środki PSP. Szczególną rolę w osłonie antyterrorystycznej pełnił zastęp specjalny rozpoznania chemicznego wspierany przez specjalistów chemików.

Takie rozwiązanie umożliwiało niemal natychmiastowe rozpoznanie ewentualnego zagrożenia i uruchomienie kompetentnych służb i instytucji do reagowania w trybie ratowniczym.

System ten przetestowano podczas jednego ze spotkań na szczeblu rządowym we Wrocławiu. W ramach prowadzonego rozpoznania pod kątem zagrożeń chemicznych urządzenie pomiarowe wykazało obecność groźnej substancji. Próby weryfikacji tego zagrożenia potwierdzały wcześniejsze wskazania. Po konsultacji ze służbami nadzorującymi to spotkanie podjęto decyzję o izolacji podejrzanych pomieszczeń oraz wykonaniu bardzo dokładnych badań przez służby sanitarne. Po kilku godzinach badań laboratoryjnych nie stwierdzono zagrożenia dla osób przebywających w obiekcie. Dobra i sprawna współpraca służb i instytucji udowodniła słuszność przyjętych rozwiązań.

Kolejnym wyzwaniem dla Państwa Polskiego była organizacja EURO 2012. Impreza o zupełnie innym charakterze niż Prezydencja stała się sporym wyzwaniem dla służb i instytucji publicznych.

Przewodniczący Komitetu do spraw Bezpieczeństwa Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 powołał Zespół do spraw zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiologicznych i nuklearnych w celu koordynacji działań podejmowanych przez podmioty uczestniczące w Programie Bezpieczeństwa Turnieju. Skomplikowany skład tego zespołu, do którego weszli przedstawiciele resortu spraw wewnętrznych i administracji, zdrowia, obrony narodowej, gospodarki i środowiska, a także Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, Państwowej Agencji Atomistyki oraz organizatora Turnieju, ukazuje, jak dużo problemów należało rozwiązać, aby skutecznie przygotować się na reagowanie w przypadku wystąpienia zagrożenia CBRN. Efektem prac Zespołu było wydanie rekomendacji w postaci wytycznych⁹, uwzględniających obowiązujące na mocy prawa kompetencje, procedury i stanowiące wewnętrznie spójną koncepcję przygotowania do zabezpieczenia turnieju pod względem zagrożeń CBRN.

Powyższy dokument nałożył na PSP zadania w zakresie zagrożeń chemicznych (zespoły rozpoznania, zespoły zdalnej detekcji, grupy reagowania) i dekontaminacji wstępnej (w ramach prowadzonych działań ratowniczych na miejscu zdarzenia) na Stadionie oraz w Strefie Kibica, a także wsparcia technicznego dekontaminacji całkowitej prowadzonej przy Szpitalnych Oddziałach Ratunkowych. Dokumentem

⁹ Wytyczne w zakresie zabezpieczenia Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 w odniesieniu do zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiologicznych i nuklearnych (CBRN) oraz dekontaminacji.

operacyjnym regulującym działania w związku z zagrożeniami CBRN na poziomie kraju był plan opracowany przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych¹⁰.

Za przygotowanie sił i środków w obszarze CBRN i dekontaminacji oraz koordynację działań na stadionach i w strefie kibica odpowiadali wojewodowie, przy współpracy z prezydentami miast gospodarzy. Zgodnie z opracowanym planem¹¹ Wojewoda wskazał siatkę kompetencji dla służb uczestniczących w zabezpieczeniu miejsc odbywania się głównych imprez Turnieju (rys. 1, 2).

Rodzaj zagrożenia	MSW	Wojewoda	Policja	PSP	SG	MZ	GIS	PAA	MON
Chemiczne	◇	◆		◇					◆
Biologiczne	◆	◆				◇	◇		◆
Radiacyjne i nuklearne	◇	◆	◆		◆			◇	◆
Dekontaminacja	◆	◆		◇		◇	◆	◆	◆

Rys. 1. Podział kompetencji w zakresie CBRN — podoperacja STADION

◆ Podmiot wiodący   ◇ Podmiot współpracujący

Źródło: Plan zabezpieczenia współdziałania organów administracji rządowej i samorządowej Finałowego Turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 w zakresie zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiacyjnych, nuklearnych i prowadzenia dekontaminacji.

Rodzaj zagrożenia/ działania	MSW	Wojewoda	Policja	PSP	SG	MZ	GIS	PAA	MON
Chemiczne	◇	◆		◇					◆
Biologiczne	◆	◆				◇	◇		◆
Radiacyjne i nuklearne	◇	◆	◆	◆	◆			◇	◆
Dekontaminacja	◆	◆		◇		◇	◆	◆	◆

Rys. 2. Podział kompetencji w zakresie CBRN — podoperacja STREFA KIBICA

◆ Podmiot wiodący   ◇ Podmiot współpracujący

Źródło: Plan zabezpieczenia współdziałania organów administracji rządowej i samorządowej Finałowego Turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 w zakresie zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiacyjnych, nuklearnych i prowadzenia dekontaminacji.

¹⁰ Plan operacyjny w zakresie zabezpieczenia Finałowego Turnieju UEFA EURO 2012 w Polsce w odniesieniu do zagrożeń CBRN oraz dekontaminacji, 1 czerwca 2012 r.

¹¹ Plan zabezpieczenia współdziałania organów administracji rządowej i samorządowej Finałowego Turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 w zakresie zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiacyjnych, nuklearnych i prowadzenia dekontaminacji.

Kompetencje do prowadzenia działań w odniesieniu do poszczególnych zagrożeń realizowane były przez:

- zagrożenia chemiczne — PSP,
- zagrożenia biologiczne — Wojewódzki Inspektor Sanitarny, przy wsparciu Sił Zbrojnych RP,
- zagrożenia radiologiczne — Mobilna Grupa Ekspercka (MEST) składająca się z przedstawicieli Sił Zbrojnych RP, Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych we współpracy ze Strażą Graniczną.

Dekontaminacja, jako proces ciągły polegający na całkowitym odkażeniu osób poszkodowanych mających kontakt z substancjami niebezpiecznymi, jest w Polsce organizowana na dwóch etapach: jako działanie ratownicze na miejscu zdarzenia — dekontaminacja wstępna oraz czynności higieniczne przed przyjęciem na SOR — dekontaminacja całkowita. W związku z powyższym dekontaminacja wstępna była organizowana przez PSP, a całkowita przez wojewodę, przy współpracy z Siłami Zbrojnymi RP i personelem szpitali referencyjnych.

Poziom zaangażowania sił i środków PSP w zabezpieczenie Turnieju w odniesieniu do zagrożeń CBRN został ujęty w planie operacyjnym¹² i obejmował okres od 8 czerwca do 1 lipca 2012 r. z największym natężeniem w dniach 8, 12 i 16 czerwca, czyli podczas przeprowadzenia meczów finałowych we Wrocławiu.

Analizując przedstawione na rysunkach 1 i 2 siatki kompetencji, można zauważyć, że niektóre zadania zostały przydzielone w sposób odbiegający od ogólnych założeń, a jedynie podyktowane bieżącymi możliwościami poszczególnych służb zaangażowanych w zabezpieczenie Turnieju. Mowa tutaj o zabezpieczeniu pod względem radiologicznym, gdy STADION zabezpieczała Policja, a STREFĘ KIBICA PSP.

Najtrudniejszym zadaniem postawionym przed PSP okazało się zabezpieczenie imprezy pod kątem zapewnienia dekontaminacji masowej (zarówno wstępnej, jak i całkowitej). W przypadku, gdyby doszło do skażenia kibiców na stadionie lub w strefie kibica, służby ratownicze miałyby do czynienia z bardzo dużą liczbą osób skażonych, wymagających również pomocy medycznej. Segregacja, a następnie dekontaminacja wymagałyby więc zaangażowania znacznego potencjału ratowniczego. W związku z tym, w ramach zabezpieczenia imprez, konieczne było zaplanowanie dużych sił i środków oraz takie ich rozmieszczenie, aby nie zakłócić „ducha imprezy”.

Dodatkowo, przyjęty system prowadzenia dekontaminacji na dwóch etapach (wstępny i całkowity) spowodowałby z pewnością problemy natury logistycznej (transport wielu poszkodowanych, potencjalnie skażonych, do szpitali referencyjnych, obmycie osób nieposzkodowanych, a wymagających całkowitego

¹² Plan operacyjny w zakresie zabezpieczenia Finałowego Turnieju UEFA EURO 2012 we Wrocławiu przez krajowy system ratowniczo-gaśniczy województwa dolnośląskiego w odniesieniu do zagrożeń CBRN oraz dekontaminacji.

odkażenia, ochrona osobista, np. dla kierowców autobusów wykorzystanych do transportu, ewentualne skażenie basenów itp.

Poważnym problemem był również funkcjonujący w Polsce niedoskonały system łączności, szczególnie pomiędzy współdziałającymi służbami ratowniczymi. Wymagał on zorganizowania wspólnych sztabów, gdzie następowała wymiana informacji, a więc zaangażowania kolejnych funkcjonariuszy często o wysokich kwalifikacjach (konieczność podjęcia wstępnych decyzji już na etapie pracy sztabowej).

Turniej Finałowy stanowił istotny poligon doświadczalny dla sprawdzenia możliwości reagowania Państwa w przypadku aktu terrorystycznego o charakterze CBRN.

Statystyka (analiza) interwencji realizowanych przez PSP (KSRG) związanych z zagrożeniem terrorystycznym

Sytuację zaangażowania Państwowej Straży Pożarnej (KSRG) w „działania antyterrorystyczne” opisuje statystyka interwencji o charakterze spełniającym niektóre cechy aktów terrorystycznych, tj. zgłoszenia o podłożeniu ładunku wybuchowego, licznie występujących po 11 września 2001 r., zgłoszenia o przesyłkach z białym proszkiem, mającym symulować materiał skażony sporami wąglika, oraz interwencji podejmowanych w ramach współdziałania z Policją.

Tabela 2. Statystyka interwencji PSP (KSRG) w latach 2010–2013 na terenie województwa dolnośląskiego

Rok/specyfika (miejsce) działań	2010	2011	2012	2013
Sądy, urzędy	4	4	5	13
Szkoły, uczelnie	2	1		
Supermarkety, sklepy	6	2		5
Pojazdy		1	1	
Budynki mieszkalne	3			
Szpitala, lecznice			1	1
Sieć restauracji				17
Łączna liczba zdarzeń	18	10	13	43

Źródło: opracowanie własne D. Kopa według programu operacyjnego SWD-ST (KW PSP we Wrocławiu), przy założonym filtrze: „prawdopodobna przyczyna zdarzenia: akcje terrorystyczne”.

Przedstawiona w tabeli 2 statystyka sporządzona na podstawie przypuszczalnej przyczyny zdarzenia, określonej przez dyżurnego stanowiska kierowania lub kierującego działaniami ratowniczymi z PSP, nie może stanowić informacji na temat potencjalnego zagrożenia terrorystycznego w Polsce. Informacja obrazuje

tylko poziom zaangażowania jednostek PSP (KSRG) w działania tego typu w ramach pomocy (współdziałania) dla innych służb. Powyższe dane nie obejmują działań prowadzonych w latach 2001–2005, związanych z rozpoznaniem obiektów pod kątem zagrożenia bioterroryzmem (szczególnie węglikiem), ani działań zabezpieczających czynności służb (policji, ABW) prowadzonych na terenie Polski po zamachu terrorystycznym w Norwegii w 2011 r.

Podsumowanie

1. Państwowa Straż Pożarna jest ważnym ogniwem systemu bezpieczeństwa państwa. Jako świetnie wyszkolona i wyposażona służba o zasięgu ogólnokrajowym, posiadająca rozwiniętą strukturę organizacyjną na trzech poziomach administracji, tj.: powiatowym, wojewódzkim i centralnym, może realizować w trybie alarmowym, całodobowym i całorocznym, zadania na terenie Polski w zakresie szeroko pojętego ratownictwa, w tym rozpoznawanie zagrożeń i prowadzenie działań ratowniczych spowodowanych aktami terrorystycznymi, mimo że w tym przypadku jest tylko służbą pomocniczą w stosunku do podmiotów przewidzianych prawem do likwidacji tych zagrożeń.

2. Potrzebę współdziałania służb ratowniczych, porządkowych oraz śledczo-dochodzeniowych w sytuacji wystąpienia lub podejrzenia wystąpienia zagrożenia terrorystycznego pokazuje również opracowana przez zespół MSW „Metodyka oględzin miejsc przestępstw o charakterze terrorystycznym i katastrof oraz identyfikacji ciał ofiar” (Warszawa 2012). Specyfika zdarzeń o charakterze terrorystycznym wymaga staranności w postępowaniu, szczególnie w zakresie zabezpieczania wszelkich śladów, już na etapie prowadzenia działań ratowniczych. Powyższa metodyka próbuje wprowadzić mechanizmy, które pozwolą na identyfikację rodzaju zagrożenia — katastrofa czy atak terrorystyczny, działanie zamierzone czy niefortunny zbieg okoliczności?

3. Współdziałanie PSP z innymi służbami (podmiotami), w ramach systemu bezpieczeństwa państwa, wydatnie zwiększyło jej możliwości działania, szczególnie w odniesieniu do ratownictwa specjalistycznego.

4. Najszybciej rozwijającą się w ostatnich latach dziedziną ratownictwa jest „rozpoznawanie zagrożeń i usuwanie skażeń CBRN”. Szczególny wpływ miały na to współpraca podmiotów wytypowanych do zabezpieczenia światowych imprez w Polsce (EURO 2012 i prezydencja Polski w UE) i wzrost zagrożenia terroryzmem.

Fot. 1. Zabezpieczenie Strefy Kibica EURO 2012 — wrocławski Rynek; urządzenie do zdalnej detekcji Second-Side

Źródło: własność KW PSP we Wrocławiu.

Fot. 2. Zabezpieczenie meczu piłkarskiego na Stadionie Miejskim we Wrocławiu (EURO 2012); urządzenie do zdalnej detekcji Second-Side

Źródło: własność KW PSP we Wrocławiu.

Fot. 3. Specjalistyczny samochód SRChem, przeznaczony do rozpoznania chemicznego (CBRN), wyposażenie Państwowej Straży Pożarnej

Źródło: własność KW PSP we Wrocławiu.

Fot. 4. Namiot (ciąg) do dekontaminacji masowej (wyposażenie Państwowej Straży Pożarnej)
Źródło: własność KW PSP we Wrocławiu.

Fot. 5. Ćwiczenia z zakresu zdarzenia masowego z uwolnieniem substancji niebezpiecznej
we Wrocławiu

Źródło: własność KW PSP we Wrocławiu.

Bibliografia

- Bezpieczeństwo wewnętrzne w działaniach terenowej administracji publicznej — praca zbiorowa*, red. A. Chajbowicz, T. Kocowski, Wrocław 2009.
- Biuletyn informacyjny Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej za 2012 r.
- Nowa encyklopedia powszechna PWN*, red. nac. B. Petrozolin-Skowrońska, Warszawa 1996.
- Plan operacyjny w zakresie zabezpieczenia Finałowego Turnieju UEFA EURO 2012 we Wrocławiu przez krajowy system ratowniczo-gaśniczy województwa dolnośląskiego w odniesieniu do zagrożeń CBRN oraz dekontaminacji.
- Plan operacyjny w zakresie zabezpieczenia Finałowego Turnieju UEFA EURO 2012 w Polsce w odniesieniu do zagrożeń CBRN oraz dekontaminacji, 1 czerwca 2012 r.
- Plan zabezpieczenia współdziałania organów administracji rządowej i samorządowej Finałowego Turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 w zakresie zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiacyjnych, nuklearnych i prowadzenia dekontaminacji.
- Rozkaz nr 3 Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 21 lutego 2013 r. w sprawie organizacji Centralnego Odvodu Operacyjnego Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229, ze zm.).
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68, t.j.).
- Wytyczne w zakresie zabezpieczenia Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 w odniesieniu do zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiologicznych i nuklearnych (CBRN) oraz dekontaminacji.

THE TASKS OF THE STATE FIRE SERVICE IN THE FACE OF TERRORIST THREATS IN POLAND

Summary

The article examines the tasks of the State Fire Service in the face of terrorist threats in Poland. The State Fire Service is an important component of the national security system. As a well-trained and well-equipped country-wide agency with a well-developed organisational structure on the three administrative levels — subregional, regional and national — it can carry out tasks in an emergency, all-day, all-year-round mode within the territory of Poland, tasks relating to broadly defined rescue operations, including recognition of threats and rescue operations necessitated by acts of terrorism, despite the fact that in this case it is only an auxiliary service helping the agencies designated by law to combat such threats. The need for rescue services, security services and investigation services to collaborate in the case of a terrorist threat or suspicion of a terrorist threat has greatly expanded the operational possibilities of the State Fire Service, especially with regard to specialist rescue operations.

Keywords: State Fire Service, terrorism, national security, security threats.